

Dosar nr. 2rc-22/21

Prima instanță: Judecătoria Criuleni, sediul central, Judecător – A. Bologan

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători – N. Budăi, I. Muruianu, A. Malîi

DECIZIE

14 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de ÎI "Chirița Tudor" prin intermediul administratorului Chirița Tudor,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de SRL "Kubera" către ÎI "Chirița Tudor" cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 decembrie 2020, prin care a fost restituit apelul declarat de ÎI "Chirița Tudor" prin intermediul administratorului Chirița Tudor, împotriva hotărârii Judecătoriei Criuleni, sediul central, din 21 noiembrie 2019,

a c o n s t a t a t:

La 08 octombrie 2019, SRL "Kubera" a depus cerere de chemare în judecată către ÎI "Chirița Tudor" cu privire la încasarea datoriei în sumă de 10644,36 lei, a penalității în sumă de 1915,98 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 1342,50 lei și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 417,08 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Criuleni, sediul central, din 21 noiembrie 2019, a fost admisă parțial acțiunea înaintată de SRL "Kubera".

S-a încasat de la ÎI "Chirița Tudor" în beneficiul SRL "Kubera", datoria în mărime de 10644,36 lei, penalitatea în mărime de 1915,98 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 376,81 lei.

La 08 decembrie 2020, prin poșta electronică, ÎI "Chirița Tudor" prin intermediul administratorului Chirița Tudor, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Criuleni, sediul central, din 21 noiembrie 2019, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea înaintată de SRL "Kubera" să fie respinsă.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 decembrie 2020, apelul declarat de ÎI "Chirița Tudor", prin intermediul administratorului Chirița Tudor, a fost restituit în temeiul art.369 alin.(1) lit.b) din Codul de procedură civilă, ca fiind depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen.

La 13 ianuarie 2021, ÎI "Chirița Tudor", prin intermediul administratorului Chirița Tudor, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 decembrie 2020.

În motivarea cererii de recurs, s-a indicat că încheierea atacată urmează a fi casată, deoarece instanța de apel nu a ținut cont de faptul că reprezentantul apelantei nu a participat la examinarea cauzei în fond, iar acțiunile de înaintare a cererii de apel au fost posibile doar după comunicarea actului judecătoresc.

Suplimentar, referitor la concluzia instanței că, nu a fost solicitată repunerea în termen, s-a menționat că cerințele indicate în cererea de apel sunt indispensabile de procedura de repunere în termen a cererii de apel, astfel că instanța de apel urma să se ghideze de aceste circumstanțe.

La 08 februarie 2021, administratorul ÎI "Chirița Tudor" - Chirița Tudor, a depus un set de acte cu concretizări referitor la motivele și circumstanțele de fapt ale cererii de recurs.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea privind restituirea cererii de apel a fost pronunțată de Curtea de Apel Chișinău la 24 decembrie 2020, fiind expediată spre cunoștință recurentei la aceeași dată (f.d. 53), însă la materialele cauzei nu există înscrisuri care să probeze momentul recepționării acesteia de către recurentă.

Astfel, Colegiul consideră că recursul înregistrat la 13 ianuarie 2021, a fost depus în termen.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale aplicabile la caz, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎI "Chirița Tudor", prin intermediul administratorului Chirița Tudor, este neîntemeiat și necesită a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, se constată că ÎI "Chirița Tudor" prin intermediul administratorului Chirița Tudor contestă încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 decembrie 2020, prin care, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, a fost restituit apelul declarat de ÎI "Chirița Tudor" prin intermediul administratorului Chirița Tudor, împotriva hotărârii Judecătoriei Criuleni, sediul central, din 21 noiembrie 2019, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de SRL "Kubera" către ÎI "Chirița Tudor" cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

La caz, reprezentantul recurentei susține că nu a cunoscut despre litigiul în cauză, examinarea cauzei în prima instanță s-a petrecut în lipsa lui, iar la materialele cauzei nu se găsesc probe concludente și pertinente privind recepționarea dispozitivului hotărârii Judecătoriei Criuleni, sediul central din 21 noiembrie 2019, or, despre acest act judecătoresc a aflat deja după expirarea termenului de atac.

Colegiul civil nu poate reține aceste argumente, deoarece potrivit art.276² alin.(1) din Codul de procedură civilă, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanței, fără a se lua în considerare dobânzile, penalitățile, cheltuielile de judecată și alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

Conform art.276³ alin.(1) din Codul de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă, iar în conformitate cu alin.(2) al aceluiași articol, judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică. Judecătorul poate să respingă o astfel de solicitare în cazul în care consideră că, ținând cont de împrejurările cauzei, nu sânt necesare dezbateri publice. Respingerea se dispune printr-o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul.

Astfel, Colegiul civil consideră irelevante argumentele reprezentantului recurentei, precum că examinarea cauzei în fond, a fost petrecută fără participarea reprezentantului ÎI "Chirița Tudor", or, examinarea cererilor cu valoare redusă se petrece în lipsa părților, cu citarea legală a acestora, iar explicațiile participanților în proces, pot fi ascultate de către instanța de judecată, doar dacă va constata imposibilitatea elucidării circumstanțelor importante pentru soluționarea cauzei.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs menționează că la materialele dosarului este anexat un aviz de recepție, prin care se constată că la 16 octombrie 2019, ÎI "Chirița Tudor" a recepționat copia încheierii primei instanțe cu privire la acceptarea cererii de chemare în judecată, spre examinare, în procedura cererilor cu valoare redusă. (f.d.30)

Or, cunoscând că această categorie de cereri se examinează în lipsa părților, ÎI "Chirița Tudor", urma să acționeze cu bună-credință și să manifeste diligența de a se informa despre mersul examinării acțiunii înaintate, inclusiv despre actele de procedură emise de către instanță.

De asemenea, este de remarcat faptul că copia dispozitivului hotărârii Judecătoriei Criuleni, sediul central din 21 noiembrie 2019, a fost expediată în adresa părților la 22 noiembrie 2019, iar conform semnăturii aplicate pe avizul poștal de recepție nr.DS4801063951AS, ÎI "Chirița Tudor" a recepționat actul judecătoresc la 02 decembrie 2019. (f.d.32-33)

Respectiv, recurenta a cunoscut sau urma să cunoască despre procesul civil intentat la acțiunea SRL "Kubera", iar ținând cont de prevederile art.56 alin.(3) din Codul de procedură civilă, aceasta trebuia să se folosească cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale și, să declare apel împotriva hotărârii Judecătoriei Criuleni, sediul central din 21 noiembrie 2019, în termenul stabilit de legislație. Recurenta însă, nu a dat dovadă de promptitudine în vederea exercitării căii de atac în termen, astfel că, depunerea cererii de apel fără a prezenta dovada

imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege, demonstrează o neglijență a obligațiilor sale procedurale.

Colegiul civil remarcă că articolele 113 alin.(1) și 10 alin.(1) din Codul de procedură civilă, coroborate, prevăd că dreptul de a efectua actul de procedură, încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător). Sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

În acest context, instanța apreciază critic argumentele recurente cu referire la data când aceasta a făcut cunoștință cu dispozitivul hotărârii atacate cu apel, deoarece acestea nu demonstrează temeiurile omiterii termenului depunerii cererii de apel.

Cu referire la argumentele că, semnătura aplicată pe avizul de recepție a actului judecătoresc, nu-i aparține reprezentantului recurente, pe lângă faptul că în acest sens nu au fost prezentate careva probe, Colegiul civil menționează că simpla comparare vizuală a două manuscrisuri, fără confirmarea unei persoane competente, nu constituie temei pentru a reține un act și a respinge altul.

Totodată, este de menționat faptul că, instanța de recurs nu este instituția abilitată să aprecieze veridicitatea semnăturilor de pe avize, mizând pe faptul că toată corespondența expeditată de către instanțele de judecată se înmânează destinatarilor în strictă conformitate cu legislația în vigoare.

În așa mod, punerea la îndoială a recepționării corespondenței de către recurent, nu poate fi pusă pe seama instanței de judecată, dar este interpretată de către Colegiu drept un comportament de rea-voință din partea părților în proces.

Suplimentar, cu referire la argumentele recurente despre procedura de depunere și respectiv de repunere în termen a cererii de apel, instanța de recurs menționează că în conformitate cu art.362 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termenul de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116 din Codul de procedură civilă.

Mai mult, dispozițiile art. 362 alin. (3) din Codul de procedură civilă, constituie o garanție a dreptului de apărare, legiuitorul urmărind scopul ca persoanele, care din motive întemeiate au omis termenul de apel, să poată fi repuse de către instanța de apel, în baza cererii. Totodată, repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Potrivit prevederilor art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a

cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

De asemenea, este de menționat faptul că instanța de recurs verifică legalitatea și temeinicia încheierii supuse recursului la momentul adoptării acesteia.

În așa mod, materialele cauzei atestă faptul că, la data pronunțării încheierii contestate cu recurs, la materialele cauzei nu erau anexate cereri de repunere în termen sau probe incontestabile care să certifice faptul imposibilității apelantei de a contesta hotărârea în termen.

Complementar, Colegiul reține că, legislația procedurală de rând cu stabilirea anumitor drepturi procedurale participanților la proces, instituie și obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, în scopul contracarării oricăror abuzuri de drepturi, la caz, crearea unei vizibilități de existență a unei stări de fapt. Respectiv, reînnoirea acestui termen pe motive, care nu au putere de convingere, poate fi contrară principiului securității raporturilor juridice.

Potrivit dispozițiilor art. 10 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Articolul 6 par. (1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 par. (1) al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Colegiul civil mai menționează că prin prisma jurisprudenței CtEDO (cauza Melnic vs RM (Hotărârea din 14.11.2006), Ciachir vs RM (Hotărârea din 15.01.2008), Popov vs RM (Hotărârea din 02.12.2005), Ponomaryov vs Ucraina (Hotărârea din 03.04.2008), Van Harn vs Germany (Hotărârea din 11.09.2007)), neprezentarea de către instanța de judecată a motivelor pentru repunerea apelului în termen sau repunerea neîntemeiată în termenul de apel reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 din CEDO.

Din această perspectivă, Colegiul susține poziția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel pe motivul omiterii termenului de atac și lipsa cererii de repunere în termen. Astfel că, recursul declarat de ÎI "Chirița Tudor" împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 decembrie 2020 este neîntemeiat, iar actul de discreție al instanței de apel urmează a fi menținut de către instanța de recurs.

În temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de ÎI "Chirița Tudor", prin intermediul administratorului Chirița Tudor.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 decembrie 2020, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de SRL "Kubera" către ÎI "Chirița Tudor" cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari